

Mirela Hrovatin

Provedba Konvencije za zaštitu nematerijalne kulturne baštine u Hrvatskoj

Osvrt na UNESCO-ovu radionicu

Mirela Hrovatin
Ministarstvo kulture RH
Uprava za zaštitu kulturne baštine
RH - 10 000 Zagreb, Runjaninova 2

UNESCO-ova radionica *Provedba Konvencije za zaštitu nematerijalne kulturne baštine u Hrvatskoj* održana je u Zagrebu u Muzeju Mimara te u Lepoglavi od 20. do 24. rujna 2016. godine u organizaciji UNESCO-ovog Centra za nematerijalnu kulturnu baštinu JI Europe, Sofija, Bugarska i Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

Radionicu je vodila UNESCO-ova trenerica za nematerijalnu baštinu Panayiota Adrianopoulou iz Grčke, uz nazočnost predstavnice UNESCO-ovog Centra Iliyane Rousseve iz Bugarske. Na radionici su sudjelovali uglavnom etnolozi – konzervatori iz cijele Hrvatske, ali i stručnjaci koji se bave nematerijalnom baštinom iz konzervatorskih odjela u Osijeku, Slavonskom Brodu, Požegi, Varaždinu, Krapini, Bjelovaru, Zadru, Splitu, Zagrebu, stručnjaci iz Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode u Zagrebu te profesori etnolozi s Filozofskog fakulteta u Zagrebu i Sveučilišta u Zadru, kustosi etnolozi iz muzeja u Zagrebu, Splitu, Dubrovniku te etnolozi članovi Povjerenstva za nematerijalnu kulturnu baštinu. Dodatno su na radionici sudjelovali i predstavnici različitih udruga građana, društava i drugih organizacija iz Hrvatske koje su aktivne na očuvanju nematerijalne kulturne baštine, čime je ispunjen jedan od ciljeva Konvencije iz 2003. godine koji nalaže da se u očuvanje baštine na svim razinama uključuju i nositelji kao i lokalna zajednica.

Prva tri dana radionice sastojala su se od kratkih izlaganja sudionika, a potom i diskusija na različite teme vezane uz provedbu Konvencije u Hrvatskoj. Teme su obuhvaćale osvrt na Konvenciju i nacionalnu legislativu vezanu uz nematerijalnu baštinu, njezino definiranje i kategorizaciju te popisivanje, zatim različite mogućnosti očuvanja nematerijalne baštine na stručnoj i lokalnoj razini, poboljšanje umrežavanja stručnjaka i udruga građana, podizanje svijesti o vrijednosti nematerijalne baštine za budućnost i

1 Otvaranje UNESCO-ove radionice u Muzeju Mimara (foto: M. Kuhar)
Opening of the UNESCO Workshop in the Mimara Museum (photo: M. Kuhar)

2 Sudionici UNESCO-ove radionice u Muzeju Mimari, Zagreb
Participants of the UNESCO workshop in the Mimara Museum, Zagreb

razvoj pojedinih krajeva, problematiku prijenosa znanja na mlade generacije, intelektualna i autorska prava vezana uz tradicijske proizvode i izvedbe i drugo.

U okviru radionice organizirano je i stručno putovanje u Lepoglavu gdje je također održan dio izlaganja vezan uz

3 Sudionici UNESCO-ove radionice u Lepoglavi na prezentaciji izrade licitara (foto: M. Hrovatin)

Participants of the UNESCO Workshop in Lepoglava at the presentation of traditional gingerbread making (photo: M. Hrovatin)

4 Članice KUD-a Lipa, Slavetić-Jastrebarsko, predstavile su u Mimari tradicijski nakit od tamnih perlica „koladre“

Members of the cultural association „Lipa“, Slavetić-Jastrebarsko, presented in Mimara the traditional jewelry „koladre“ made of dark pearls

taj kraj, a posebno uz nematerijalno kulturno dobro – lepoglavsku čipku, čime je teorijski dio radionice nadopunjen primjerima iz prakse. U Lepoglavi je istaknuta uključenost više različitih sektora u očuvanje tradicijske baštine (kultura, turizam, gospodarstvo), zatim su predstavljeni različiti projekti očuvanja koje provode nositelji i udruge (radionice, škole izrade čipke, zaštita tradicijskih proizvoda kao intelektualnog vlasništva, tržišni plasman proizvoda, promocija baštine), uz podršku lokalnih i državnih vlasti (potpora projektima, osiguranje izložbenih prostora, poticanje međunarodne suradnje i dr.). Lepoglava je kao destinacija odabrana i zbog zadane teme Dana EU baštine *Baština i zajednice* u koje je bila uklopljena UNESCO-ova radionica.

Nakon svih rasprava koje su pridonijele razmjeni mišljenja između različitih dionika na očuvanju nematerijalne kulturne baštine u Hrvatskoj, doneseni su okvirni zaključci o načinima kako unaprijediti očuvanje nematerijalne baštine te o potrebi provođenja daljnjih sličnih radionica.